

Bellaterra, 16 setembre del 1962

Calc (0434) (1)
UNAB

Estimat fill:

Aquesta és, potser, la penúltima carta que t'adreço a Mèxic. Ha una certa emoció pensar que està finalitzant una etapa de les meves il·lusions -dedicar-te els matins dels diumenges-, per a començar-ne una altra que Déu vulgui que sigui la darrera de les nostres aventures, i puguem viure-la i gaudir-la llargos anys amb salut, prosperitat i alegria.

Hem llegit i rellegit moltes vegades la teva llarga carta del dia 8. La seva lectura ens ha deixat l'impressió de que els teus nervis han recuperat l'equilibri i, a desgrat dels tràngols que comporta un tomb com el que aneu a donar, suporteu les molèsties amb resignació i alegria, i, la Rosa sobretot, posant els cinc sentits en l'empresa per a no deixar caps deslligats i trobar-se pel camí, o ja a Barcelona, que s'ha deixat coses essencials. Que tot us surti bé i que tingueu un bon encert i tota la sort que mereixeu, en els gomboldaments i disposicions d'aquests darrers dies.

M'estranya que diguis que no saps que passarà amb la resta dels diners dels passatges i comptis amb l'ajut de Déu -i el teu propi esforç-, si en Messeguer fa el ronsa. De cap manera has de donar a entendre que comptes amb semblants probabilitats, sino únicament "amb la paraula de l'amic". Jo no vaig pas entendre que en Messeguer ~~xx~~ donés per enllestit el compromís amb la tramesa dels 10.000 pesos, sino que deixaba per al retorn aportar la resta. Del què no vaig treure l'aigua clara és de si arribaran abans de fi de setembre, o a primers d'octubre. De les converses tingudes sobre el cas poden deduir-se'n les dues possibilitats. Ara bé, jo crec que ~~en~~ deu escriure's amb els familiars de Mèxic i que sabreu amb la deguda anticipació la data d'arribada, que es la clau de la vostra actuació en ~~xx~~ deixar el pis. Si han arribat abans d'escolar-se setembre, i t'ha lliurat els diners que et manquen, i els fills que els guardeu s'han reintegrat a la família, no hi ha problema, només el de romandre tota la colla a Veracruz, esperant la sortida del "Covadonga" que, segons dius, et vidrà a costar si fa no fa el que et costaria romandre a Mèxic. Però i si arriben el dos o el tres d'octubre? Tot té solució, es clar. El cas, però és trobar la més simple i barata. M'agradaria tenir notícies sobre el cas, si les tens a temps, puix que a mi em serà impossible comunicar-me amb en Messeguer, la intenció del qual es -o era-, retornar via Paris.

Les dades que em proporcionen del cost de la vida a Mèxic son molt curioses. Hi han articles -pollastres, conills, llet i ous, els preus dels quals son, si fa no fa, els mateixos, amb variants mes o menys sensibles segons la temporada. La carn i el pa son mes cars a Barcelona. El café també, en una proporció en mes del 90%. En canvi l'oli, el vi, les conserves, les fruites i verdures i, naturalment tots els productes dels pais, immensament mes barats. També la roba. De 2500.- a 3000.- pessetes costa un vestit d'home de bona tela i confecció... i ens sembla una enormitat! De tota manera jo crec que les proporcions son les mateixes. Aci un sou de 8000 pesos (40.000 pessetes!) es quasi il·lusori. Alguns magnats de la Banca, o de l'Indústria, el sobrepassen, n'estic segur. Però 20 mil o 25 mil pessetes ja es una quantitat que es considera raonable. Hi han excepcions, també. Per exemple els teus cosins, pare i fill Manuel, guanyen quantitats importants fent de viatjant l'un, i representant l'altre. Espero que tu seràs una d'aquestes excepcions, assegurant l'obtenció de bons ingressos una vegada ben plaçat. L'Enric Cluselles és també una d'aquestes excepcions.

Bellaterra, 16 setembre del 1962

a P. C.

Full II. Calc/0434(2)

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Veig que a desgrat de la feina que li dona a la Rosa i endegament de les coses per al retorn, encara li queda humor d'engiponar l'indumentària que va lluir la Glòria en el paper que va representar en l'obra "Barba Blava". ¿Has tingut tu, temps i ganes de treure'n fotografies? Fa tant de temps que no ens en envies i ens imaginem que en guardes tantes, que esperem dedicar moltes hores a contemplar-les, quan ja sigueu ací. Ja suposo que devia lluir-se molt, independent del goig que pogués fer.

A la Tessa li agraden les excursions? Ja en farem, si Déu vol, i que no pateixi pel menjar perquè, gràcies a Déu es ~~em~~ la única cosa que encare no ha calgut restringir. Els primers anys, després de la guerra, foren molt durs en aquest aspecte, però ara no ens podem queixar.

Creu que he sentit el que li ha passat -i està passant!-, en Peypoch. Amb tanta il·lusió que va retornar, prometent reintegrar-se a Catalunya la pròxima primavera! Poc humor tindrà per a explicar-te el viatge a Catalunya, i les raons del seu entusiasme, i el perquè de la seva decissió d'establir-s'hi definitivament. De cor desitjo que pugui resoldre els problemes amb que ha d'enfortir-se, i, sobretot que l'Àngel es prengui amb resignació la destrucció del cotxe, fent-se el pensament que pitjor hauria estat que en Ramón hi hagués deixat els ossos, o n'hagués sortit esgalabrat.

Del pis que cerquem te'n parlaré quan pugui donar-te notícies concretes. Llevat d'en Triadú i en Tasis, amb tots els altres amics n'he parlat i tots estan alertats per a donar-me informació, que no sempre dona el resultat que hom cerca. No pateixis, però, ^{in nom de} que el cas no ens enutja ni nequiteja. Potser som massa exigents. Però ~~per a~~ transigir en coses que no ens fan ~~anar~~ el pes, ~~del tot~~, serà a darrera hora.

Un d'aquests dies m'informaré a la Transatlàntica sobre el viatge del Covadonga, per si hi ha possibilitat de poder adreçar-te carta en algun port dels que hi fa escala. Em penso que si, i em faria molta il·lusió.

Digues a en Raimon que no s'acovardeixi pel que li diguin de la duresa dels estudis a Espanya. Es veritat que les toleràncies d'antany han desaparegut. L'Universitat de Compostela, famosa per la facilitat amb que expedia títols acadèmics a patums de casa bona, és, ara, una com les altres. El què passa es que son en nombre tant considerable els minyons que volen seguir carrera -i si no ells, llurs famílies-, que les autoritats docents els fan passar per un cedàs molt fi, i només passen els estudiants aptes i amb vocació. Que no s'emboliqui, tampoc, en comprar llibres que potser no li serien d'utilitat. Sobretot si son massa especialitzats. Em penso que quan s'encari amb la realitat, es trobarà amb que "no es tan fiero el leon como lo pintan", puix crec que te aptituds per a l'estudi, no li manca talent i només cal que tingui vocació, com en Joan.

Confio que hauràs adreçats uns mots a en Manuel. Han posat tant d'interès en el vostre retorn, i ens ajuden tant en tots els aspectes, que si es crèien que us ho preneu amb indiferència, els colpiria molt. No cal una carta llarga, però si uns mots dient-los el goig que tindràs en abraçar-los.

Per avui, plego. Veurem si tindrè necessitat d'escriure't entre setmana. Si no, fins diumenge, dia que senyalarà una fita en els meus costums. Que sigui per la felicitat i el bé de tots.

Una abraçada ben forta dels vostres pares i avis

(Aldes i Beresa)